

DESPRE ASOCIAȚIA CULTURALĂ MONDIALĂ A EVREILOR ORIGINARI DIN ROMÂNIA

A.C.M.E.O.R., Asociația Culturală Mondială a Evreilor Originari din România, a luat ființă în 1980, ca răspuns la o mare necesitate, resimțită la zecile de mii de emigrați din România, ajunși în Israel, fără vreun bagaj de cunoștințe despre țara în care au venit, fără măcar a-și cunoaște istoria propriului lor popor, ca să nu mai vorbim de marele lor tezaur cultural. Toate acestea au fost interzise de regimul de tristă amintire, care a dominat România jumătate de secol. Pentru încercarea de a aduce la cunoștință confracților lor aceste elemente, conducătorii și activiștii sioniști au fost întemnițați, anecheți, schingiuiți și condamnați la lungi ani de închisoare în temnițele Securității barbare. Patru din ei au sucombat în anchetă și nici până azi nu au fost reînhamuți după datină. Familiile lor și noi nu știm, până în prezent, unde au fost îngropați.

A.C.M.E.O.R. s-a înființat cu două scopuri declarate:

* activitate culturală - prin organizarea de seri literaro-artistice; excursii; bibliotecă de împrumut în șase limbi: română, franceză, engleză, germană, idiş și ebraică. Împreună cu Comitetul pentru activitate culturală iudaică a evreilor originari din România, a editat (și a sprijinit) editarea de cărți - majoritatea lor în românește, ale unor creatori originari din România. * cercetarea trecutului evreilor din România, domeniu cu totul neglijat în România, datorită unor tendințe departe de a fi pozitive; cea mai bună dovadă - lipsa de bunăvoință de a ne facilita acces la arhivele de acolo, ceea ce a dus la lipsa de documentație.

În această sărăcie de documente, A.C.M.E.O.R. a reușit să înjigebe o arhivă relativ (și accentul este pe relativ) bogată, chiar dacă majoritatea ei se compune din materiale încredințate în custodie și nu sunt proprietatea Asociației, ele stau la dispoziția cercetătorilor de toate gradele și se dovedesc importante. Cercetătorii proprii lucrează la diverse teme și numai lipsa de fonduri le împiedică apariția. Partea de cercetare mai cuprinde o Bibliotecă de consult, un tezaur de diapositive, un început de colecție de casete-video și auditive, etc. Relațiile în dezvoltare cu istoricii din România și din lume sunt un imbold pentru cercetătorii noștri.

Aceste două scopuri - în parte atinse prin activitatea noastră, au condus - inerent - la un al treilea tărâm - cel al relațiilor cu România. Premiile de prietenie România - Israel, acordate de A.C.M.E.O.R., au fost decernate în timpul anilor într-un cadru festiv, la București și Tel Aviv, acordate până acum la 10 persoane (personalități) meritoase, trezind ecouri pozitive. Vizite reciproce și schimburi de idei păreau să asigure o dezvoltare traică a acestor relații, care au tendința de aprofundare și largire a prieteniei între ambele noastre popoare. Fiind doar o Asociație Publică, interesele oficialității românești este doar de suprafață. Delegațiile noastre primite de Președintele României, diverși miniștri, la Parlament, etc. s-au dovedit mai mult conformiste și s-au soldat cu promisiuni neîmplinite, oficialitatea preferând politicieni de mână a șaptea, sau pe cei cu vechi relații la anumite servicii în regimul trecut. Relațiile noastre cu Ambasada Română din Israel, în trecut mai mult formaliste, sunt acum mai mult decât satisfăcătoare în actuala ei componență, în frunte cu Excelența Sa, doamna Ambasador dr. V.M. Stoica. Important este însă că relațiile cu scriitorii, cercetătorii, academicienii din România se dezvoltă satisfăcător. Toți știu că la A.C.M.E.O.R. sunt primiți originarii din România din întreaga Diaspora.

A.C.M.E.O.R. este o asociație care se bazează numai pe voluntariat. Noi nu avem aparat funcționăresc; de asemeni, este un organ public, eminemant apolitic.

Din Asociație pot face parte toți originarii din România, oriunde s-ar găsi și indiferent de apartenența lor ideică sau organizatorică. Asociația se conduce după un regulament votat de Congres - care se reunește o dată la cinci ani și alege conducerea, un controlor, un juristconsult și o comisie de cenzori; toți bine înțeleși voluntari. Conștienți că asemenea asociații sunt rare, și în pofida greutăților inerente dictate de natura ei, A.C.M.E.O.R. tinde să-și întetească activitatea pe măsurile enunțate. Ea este dornică de legături cu originarii din România de pretutindeni, pe care-i așteaptă cu plăcere.

Dr. Slomo Leibovici Laiș.

(Continuare din pag. 11: Adrian Constantinescu.)

A.C.: Poate este o combinație a acestor formule. În primul rând să vedea o valorizare, să spunem așa, a simțirii românești, a simțirii pentru țara de proveniență și, în acest context, a valorificării posibilităților fiecăruia sau ale colectivității pentru a promova unul sau altul din obiectivele majore ale țării, respectiv în această perioadă aderarea la UE și la NATO, ambele procese fiind niște procese ireversibile, de largire a celor două organizații, dar nu mai puțin ambele procese având nevoie, în ceea ce privește România, de anumite stimulente. Și mă gândesc la formule de genul celor care se încadrează în a face mai vizibilă România, în cazul nostru în Suedia, prin articole în presă, prin manifestări culturale, prin afirmarea spiritualității românești, a creativității românești, cu orice ocazie.

De exemplu, când un suedez de origină română ține o conferință, care este de valoare, ar putea să amintească că vine din România și ar putea vorbi despre România. România este insuficient vizibilă în Suedia; este vizibilă numai prin anumite aspecte, care sunt și ele reale, dar nu caracteristice 100% pentru România. România are și alte aspecte de prezentat, pozitive, care pot fi prezentate prin astfel de lobby. Sau persoane, sau colectivități care au contacte mai apropiate cu parlamentari, autorități guvernamentale sau neguvernamentale, pentru promovarea sau prezentarea dorințelor României, a eforturilor ei. Într-un cuvânt, pentru a reveni la întrebare, fiecare dintre românii sau membrii comunității române, fie individual, fie în grupuri, ar putea, cred eu, să contribuie la realizarea acestor deziderate. Deci, e o combinație de fapte. Acolo unde este cazul se poate avea în vedere și o contrapartidă, dar poate undeva spiritul românesc ar trebui să prevaleze fără neapărat... în schimbul unei partite materiale.

S.C.: Și reprezentanții oficiali ai României, care lucrează în diferite țări, depun o activitate în favoarea României, dar aceștia primesc plată pentru munca prestată. Sfaturile sau munca depusă de un consilier de origine română, acum cetățean al altui stat, cu studii și experiență de zeci de ani acolo, la care se adaugă și rețeaua de relații a acestuia în țara respectivă, sunt o mină de aur pentru statul român. Românilor aflați în exil li se cere să presteze muncă gratuită pentru statul român, dar guvernele României de după '89 nu au făcut nimic în favoarea românilor din exil. Mă gândesc mai întâi la proprietățile confiscate, luate abuziv prin hotărâri administrative și pentru care, datorită legislației din România, aceștia trebuie să plătească acum sume imense la avocați, dublu de cât au fost evaluate proprietățile lor atunci când au fost vândute ilegal, ca să-și obțină averea de drept, fără măcar să fie siguri că o primesc înapoi. Reciprocitatea este acțiunea care ar face ca relațiile statul român - românii în exil să dea rezultate pentru ambele părți. Ce părere aveți?

A.C.: Eu cred că aceasta nu este neapărat o cerere imperativă, ci este o formulă: "s-ar aprecia dacă... românii ar putea și ar dori să facă mai mult pentru țara lor de obârșie", fără a pune în balanță că "fac dacă primesc proprietatea înapoi!", ș.a.m.d. Pentru că s-au creat posibilități de recuperare a fostelor proprietăți în ultimii ani. E drept că există o serie de

condiții birocratice, e drept că există o serie de lipsuri în actul de justiție, e drept că există o serie de temporizări ale ritmurilor de rezolvare a unor astfel de probleme, însă eu n-aș amesteca aceste chestiuni cu prima dvs. întrebare.

S.C.: Desigur că vedem lucrurile din puncte de vedere diferite. Cei din țară, și mă refer la autorități, știu doar să ceară, dar niciodată nu i-a întrebat pe cei din exil: "Voi cum ați dus-o sau cum o duceți acolo? Aveți nevoie de ajutorul nostru?"

A.C.: Repet: s-ar aprecia dacă ar sprijini România. Nu li se cere în mod imperativ să sprijine România. Dacă românii simt că pot face ceva pentru țara lor de obârșie, jos pălăria!

S.C.: Partea plăcută a lucrurilor este că românii din afara granițelor au dat și dau României ajutor, în ciuda unor atitudini chiar dușmănoase din partea autorităților și a faptului că, fără excepții, se consideră că toți românii din afara granițelor trebuie să contribuie financiar și prin muncă voluntară la redresarea României. Îmi sună și acum în urechi apostrofarea lui Emil Constantinescu: "Mai lăsați-mă doamna Constantinescu cu românii din exil, că în ultimul timp n-ați mai venit nici cu o aspirină!"

A.C.: În mare măsură este adevărat! Sunt de acord cu dvs. Trebuie o mai mare valorizare și o mai mare apreciere a românilor din străinătate, sau a cetățenilor de origine română din străinătate. Cere o mai mare coagulare a sentimentelor lor pentru țara natală și o mai mare atenție pentru a ceea ce ei doresc ca foști cetățeni români.

S.C.: Două întrebări scurte: doamna Dobrescu, fostul ministru al muncii, mi-a declarat într-un interviu că la ambasadă există o culegere de legi, pe care o pot consulta cei interesați. Aveți la ambasadă o colecție a legilor valabile azi în România, pe care o puteți pune la dispoziția interesatilor?

A.C.: Avem, până la un anumit punct. Am înțeles că a fost o asemenea colecție până un an înainte de venirea mea; acum nu mai este. Am făcut demersurile de rigoare, dar există unele restricții bugetare care nu permit ca să se realizeze asemenea colecții, dar există un instrument extraordinar, și anume: Internetul. Și noi, în măsura în care suntem solicitați și avem resursele umane necesare, putem să sprijinim pe cei care nu dispun de acces la Internet.

S.C.: Experiența mea de bibliotecară îmi spune că extrem de puțini oameni știu să facă o cercetare pe Internet, iar când este vorba de bătrâni, oameni de peste 60 de ani, care au nevoie de legislația de pensie, de exemplu, aceștia, cu extrem de mici excepții, nu se ating de Internet. Tinerii știu să joace tot felul de jocuri, dar, în cele mai multe cazuri, n-au habar de cum se face o cercetare pe o anumită temă. Accesul la Internet în Suedia, chiar dacă statisticile arată că Suedia este țara cu cel mai mare procent din lume unde populația are acces la un computer și la Internet, este, ca să fac o comparație, ca accesul la bibliotecă, unde toată lumea are acces gratuit să împrumute cărți de la filozofie la literatură beletristică, dar în realitate literatura împrumutată este romanul dedectiv. Așa și cu Internetul - se folosește la e-mail și diverse jocuri, sau discuții de grup. Deci să uităm "soluția Internet" pentru marea masă, căci nu toată lumea are acces la Internet și nu toată lumea știe să caute pe Internet. O colecție de legi la ambasadă este cea mai bună soluție, totuși.

Mi-ați povestit cu alte ocazii că ați inițiat un "colț al spiritualității românești". Când poate fi vizitat și de către cine acest "colț"? Cum îl popularizați?

A.C.: E un început... Nu ne-am gândit specific să facem o reclamă. Cu ocazia reuniunilor cu comunitatea românească, sau la cerere, poate să fie vizitat acest mic salonaș.

S.C.: Mulțumesc pentru interviu.

A.C.: Și eu vă mulțumesc. ◆